

El futur urbanístic de Sabadell

M. Larrosa*

Sovint s'ha dit que els actuals Ajuntaments haurien d'afrontar solament els déficits més pregons i esmerçar els seus esforços a posar l'Administració en ordre. Des d'aquest punt de vista serien els successors dels actuals Consistoris que haurien de plantejar, amb més possibilitats, una gestió viable envers els ciutadans. Aquest plantejament ha condicionat, certament, el nostre treball municipal a Sabadell, però no deixa d'ésser cert també que el present –el treball actual– prefigura el futur, o millor, l'opció de futur en matèria urbanística.

I això és així perquè durant tres anys i

mig, a nivell urbanístic, hem fet possibles els punts següents:

- Superar els problemes tradicionals de l'existència de barris i carrers sense urbanitzar.
- Equipar la ciutat amb uns serveis per sobre dels mínims (escolars, esportius...) i realitzar actuacions concretes en matèria cultural, sanitària... a través d'una oferta pública notòria.
- Controlar la destrucció especulativa de la ciutat tot canviant-ne el signe. L'espai públic no és ja terra de ningú sinó que recupera, a poc a poc, la

seva dignitat. La gestió i la planificació urbanístiques són aspectes completament normalitzats.

- Augmentar el patrimoni de sòl públic doblant, pràcticament, el que existia l'any 1979.

Són ja història les velles reivindicacions i comencen a aparèixer sol·licituds d'accions de qualitat. Tanmateix, en aquest canvi de signe, ha sorgit una frontera nova, i diríem que més exigent, que la que s'entreveia el 1979. Avui, el repte dels Ajuntaments, en matèria d'ordenació i de gestió urbanístiques, no és cap altre que plantejar-se, no ja posar la ciutat al dia, sinó el seu futur a migtermini.

Futur econòmic, evolució demogràfica, tipus d'habitatge, volum dels serveis que sol·licita una ciutat moderna, capitalitat comarcal, reindustrialització, integració política i cultural de la ciutat, respecte a l'entorn natural, paper dins la comarca del Vallès, són els temes als quals l'actuació urbanística ha de respondre. La ciutat que es dibuixa i que l'actuació municipal permet entreveure com a real, no pas utòpica, si continua el sentit i el ritme que les eleccions democràtiques varen donar a Sabadell el 1979, podria començar a ésser:

Una ciutat sense perifèria

Una ciutat homogènia en tota la seva extensió, en els seus equipaments i serveis, que acabi amb aquella dicotomia centre-perifèria en què s'ha basat durant moltes dècades.

*Tinent d'Alcalde d'Urbanisme i Obres Públiques de l'Ajuntament de Sabadell.

L'Ajuntament de Sabadell.

La nova ciutat de Sabadell és impensable sense que es refaci tota la comarca

L'habitatge de qualitat es pot emplaçar tant en el límit de la població, com l'habitatge popular pot fer-ho en indrets plenament urbans.

Una ciutat equilibrada

Un límit d'uns 200.000 habitants al final del nostre segle, formant un mosaic de diferents barrriades (al voltant dels 15.000 habitants cadascuna) de manera que puguin combinar-se els avantatges d'una ciutat gran amb els que tenen les ciutats mitjanes de Catalunya.

Una ciutat amb immensos espais lliures

El Parc Catalunya és el primer pas. Aquest espai s'ha de continuar cap a l'oest vers Can Llong i l'antic espai del bosc de Can Feu. A la zona sud de la ciutat, els entorns de la Granja del Pas seran la rèplica. A tota la banda est, el Ripoll és una immensa frontera del casc actual que arriba des de Can Déu a Sant Oleguer, amb una clara vocació d'espai lliure lligat a la població.

Una ciutat qualificada a nivell residencial

L'augment de les superfícies en les noves cases, l'increment de la presència de les cases baixes a tot el casc urbà i una quota important de promoció pública per garantir-ne qualitats i preus assequibles, pot aixecar -considerablement- el llistó de la residència avui.

Una ciutat no-dependent i força més capital

Tornar a situar al casc aquells serveis que n'han marxat o que no hem tingut mai (dependències universitàries, comerç i serveis d'àmbit comarcal, instal·lacions sanitàries...). Tot això aprofitant la situació de Sabadell de pas del litoral a la Catalunya interior i la seva centralitat en el corredor pre-litoral que s'allarga de Girona a Tarragona.

Una ciutat en una comarca refeta

Sabadell i Terrassa, i el conjunt de municipis del Vallès Occidental, tenen encara l'oportunitat d'establir una major relació i uns lligams més sòlids

La Torre d'Aigua, Sabadell.

Recuperació dels dèficits i intervenció dels Ajuntaments en la crisi econòmica, fites per a un urbanisme millor

tot mantenint escrupolosament els espais d'agricultura i de bosc que sobreviuen encara. El desbordament de Barcelona, darrera el Tibidabo, és tan estalviabe, com possible és de mantenir els diferents corredors lliures que uneixen Collserola amb Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac.

Una ciutat industriosa

L'explosió demogràfica dels darrers anys ha comportat una localització de les instal·lacions industrials sense ordre ni concert. La gestió urbanística pública de la localització industrial pot ser un element de política industrial no gens menyspreable amb vista a la recuperació econòmica de Sabadell i el Vallès. Cal tant la conservació de l'ocupació industrial a l'interior de la ciutat amb la finalitat de no incrementar la segregació exagerada dels diferents usos, com promoure l'ocupació dels solars industrials pendents i l'oferta pública de sòl específic per a aquelles indústries els efectes generals de les quals puguin beneficiar l'economia del conjunt de la ciutat.

L'actuació municipal des de 1979 constitueix visiblement per a la ciutat un «salari social» efectiu; les actuacions urbanístiques i d'equipament en són sovint una bona part o el suport on es desenvolupa.

Pensem, doncs, que la continuació del treball municipal ha de partir d'hipòtesis exigents per al futur, ja que en el rigor d'aquest disseny reposa part de les possibilitats d'èxit. La gestió urbanística no ha estat fins ara sols administració sinó estratègia per transformar una ciutat heretada i unes maneres de fer-la. Hem de dir que la crisi econòmica ens hi ha ajudat, en coincidir amb el canvi municipal. L'aprofitament de la crisi per refer-se ha estat ben conscient. Ara bé, la profunditat d'aquesta crisi no ens permet de quedar-nos a preparar un disseny diferent de ciutat per quan l'economia «s'engegui». Un plantejament així seria ignorant i absent.

Si el treball realitzat ha estat «salari

social» efectiu, també podem constatar que l'actuació municipal ha tingut efectes econòmics locals no gens menyspreables de cara a mantenir uns mínims d'activitat en el sector de la construcció.

L'augment de la inversió pública municipal, i de la Generalitat, en el terme i en el Vallès com a lloc colpejat per la crisi, la presència del sector públic a realitzar les obres pendents (sanejament, carreteres) i en l'oferta d'habitatges públics, juntament amb l'actuació urbanística aprofundida (gestió de sòl urbanitzat, reforma dels barris...) per part municipal, constitueixen el camp per córrer que s'obre als propers Ajuntaments.

L'actuació urbanística haurà oscil·lat, doncs, des de la recuperació dels dèficits vers al plantejament de la crisi econòmica i el paper dels Ajuntaments en aquesta. Més urbanisme encara, però l'entreviem tan difícil com necessari.■

Plaça del mercat i edifici de la Caixa de Sabadell.

La Mancomunitat Sabadell-Terrassa, realitat i símbol de l'esforç conjunt d'una comarca que vol sobreviure.